

Ha fiatal vagy, azért, ha középkorú vagy, akkor azért, ha idősnek tetszik lenni, akkor azért tessék megnézni a Hallottad, mi történt Annával? című, „hivatalosan” néprajzinak hirdetett kiállítást. Pedig ennél sokkal többről van szó. Nagymamád vagy édesanyád sorsáról, illetve magáról, Annus néni, kezét csókolom.

A kiállítás egyszerű falusi környezetből indul, eszközök, illetve hatalmas méretű fényképek visznek bele a miliőbe, kakukktojás csak a postaláda mint egyetlen csatorna a külvilághoz – a piros fémláda egyébként évekig az udvarhelyi postahivatal előtt állt a Kossuthban.

Franchise

Asterion) de- hie hányadát képezi, melynek az egészhez viszonyított aránya az

Falu vagy város?

A kiállítás itt két irányba megy tovább: amennyiben a falusi létbe kívánunk menni, a templomi pad és térdeplő mellett ajtón menjünk be, ha a városira, akkor a baloldalin – a végén úgyis összefut a kettő.

Anna az eset után férjhez megy egy vénlegényhez a faluban, akit nem szeret, gyerekről szó se lehet, az ember pedig hosszú betegség után meghal – előtte nagyon érdekesen van ábrázolva a falusi konyha és az emberének ebédet tálaló nő. Aki aztán egyedül marad a gazdasággal, de nem sokáig.

Jön a kollektivizálás az ötvenes években, és mindent elvisznek, még a padlást is lesöprik – ebben a teremben felhalmozott zsákok, mezőgazdasági eszközök szimbolizálják a parasztság teljes kirablását és tönkretételét.

A fiatal özvegyasszony aztán városra költözik, dolgozni megy a szövőgyárba, ahol „állami fizetéssel” él – korabeli PR-anyagokkal, fotókkal, munkát éltető plakátokkal, a szép új világ megvalósításaival van tele a fal, azokkal a dolgokkal, amik az ifjú Annát is elkapják.

Majd a gyerekkorod, az említett konyhába és nappaliba lyukadtunk ki megint, így ér össze a
Bevallom, kicsit elszorult a torkom a végén,

hiszen gyerekkoromban én még éltem ezt a kort, a kései, sötét kommunizmus idejét – mást ne mondjak, pontosan ilyen orosz VEF-rádión hallgattuk a Szabad Európa Rádiót, és ilyen Miraj tévén néztük a hétfői magyar adást és a hétvégi rajzfilmet.

A legszomorúbb talán mégis az, hogy – anélkül, hogy általánosítanánk – ha ma akármelyik lakótelepen bemegyünk egy szegény kisnyugdíjas blokklakásába, nagy valószínűséggel a konyhában és a szobában körülbelül ugyanaz a látvány fogad, mint ahogy Anna néninél van a múzeumban. Konzerválta a közelmúltat a történelem, s talán ez is az egyik üzenete ennek a kiállításnak: nem tudtuk még a múltat magunk mögött hagyni, itt kísért még mindig. Itt van a blokkok között, a megkeseredett, de sokat megélt nyugdíjasok párás szemében, akiknek az életét nemcsak a folyamatos rendszerváltások, hanem a legszűkebb környezetük keserítette meg. Mert így járt a [kiállítás Annája](#) is, a „megesés” után szülei, sőt azok halála után még a testvérei is mehtagadták.

Anna sorsa mindannyiunké lehetett volna, ha nőként a huszadik századba születünk. Uram, bocsásd meg bűneiket azoknak, akik ezt tették velünk.